

t. j. vyššie hodnoty, v porovnaní s klasickým obrábaním, boli zaznamenané na úrovni variantov 3, 4, resp. 5.

Záver

V pokusoch s rôznymi variantmi obrábania pôdy, realizovaných na pozemkoch PD Devio Nové Sady v rokoch 2017–2018, bol zaznamenaný štatisticky vysoko preukazný vplyv variantov obrábania pôdy, teplotných a vlhkových podmienok, ako aj ich vzájomného spolupôsobenia na úrodu buliev a cukrnatosť. V roku 2017 bola dosiahnutá vyššia priemerná úroda buliev $95,19 \text{ t}\cdot\text{ha}^{-1}$, zatiaľ čo v roku 2018 bola priemerná úroda $70,90 \text{ t}\cdot\text{ha}^{-1}$. V roku 2017 s vyššími zrážkami v júli a porovnateľnými zrážkami v mesiacoch august a september v porovnaní s rokom 2018 sme nepotvrdili rozdiely v hodnotených variantoch obrábania pôdy. Rok 2017 neumožnil preukázať rozdielny vplyv variantov obrábania pôdy na výšku úrody buliev v porovnaní s kontrolným variantom. Na druhej strane rok 2018 s nízkym úhrnom zrážok v júli ($14,6 \text{ mm}$) podmienil vysoko preukazné rozdiely testovaných variantov obrábania pôdy. Varianty 3 a 5 (2 diskovania 120 a 200 mm + kyprenie 340 , resp. 350 mm) zabezpečili pri nižšej sume zrážok optimálnejšie pôdne prostredie pre rast buliev cukrovej repy v porovnaní s kontrolným variantom (2 diskovania 120 a 200 mm + orba 250 mm), ale aj variantom 2 (2 diskovania 120 a 200 mm + podrývanie 450 mm) a variantom 4 (diskovanie 120 mm a kyprenie 350 mm). V spoločnom priemere 2 rokov boli najvyššie úrody zistené na variante obrábania pôdy 3 ($93,7 \text{ t}\cdot\text{ha}^{-1}$), v rámci ktorého bolo použité dvojnásobné diskovanie (120 mm a 200 mm) s následným kyprením do hĺbky 340 mm a štatisticky zhodnom variante 5 ($87,62 \text{ t}\cdot\text{ha}^{-1}$) s rovnakým systémom dvojitého diskovania a kyprením do hĺbky 350 mm .

V roku 2018 bola dosiahnutá priemerná cukrnatosť za všetky varianty $15,06 \%$ a v roku 2017 bola priemerná cukrnatosť $14,94 \%$, čo bol štatisticky nepreukazný rozdiel. Rozdiel sme zaznamenali medzi jednotlivými variantmi obrábania pôdy, respektíve ich interakcie s ročníkom. Kým v roku 2017 sme medzi variantmi nezistili rozdiely vo výške úrody buliev, v prípade cukrnatosti boli vysoko preukazné rozdiely zaznamenané ako v roku 2017, tak aj v roku 2018. V oboch rokoch boli zistené najvyššie priemerné cukrnatosti ($15,51 \%$) vo variante obrábania pôdy 4 Horsch Tiger 1 (diskovanie 120 mm a kyprenie 350 mm) štatisticky zhodnom variante 5 Horsch Tiger 2 (diskovanie 120 mm a 200 mm + kyprenie 350 mm) $15,17 \%$. Variantu 5 však v roku 2017 klesla cukrnatosť oproti roku 2018 o $0,7 \%$ a zaznamenali sme najvyššie kolísanie ovplyvnené zrážkami a teplotami ročníka na testovanej lokalite. Variant 3 mal síce štatisticky nižšiu priemernú cukrnatosť ($15,06 \%$) než variant 4, ale hodnoty cukrnatosti boli stabilné v oboch rokoch. Variant 2 bol s hodnotami cukrnatosti štatisticky zhodný s kontrolným variantom, podobne ako tomu bolo aj v prípade úrody buliev.

Súhrn

V poľných pokusoch realizovaných v rokoch 2017–2018, na pozemkoch PD Devio Nové Sady, bol skúmaný vplyv rôznych technologických spôsobov obrábania pôdy na produkčnú schopnosť (úroda a cukrnatosť) repy cukrovej v závislosti na konkrétnych agroekologických podmienkach ročníka. Výrobná-experimentálna oblasť je lokalizovaná na rozhraní kukuričnej a repnej výrobnéj

OSOBNÍ

Vzpomínka na Ing. Zdenko Jaroše

V téměř devadesáti letech zemřel 12. května t. r. Ing. Zdenko Jaroš, bývalý hlavní agronom na generálním ředitelství Cukrovarnického průmyslu. Ing. Jaroš byl nepřehlédnutelnou osobností. Kontroverzní, sršatý člověk, nekompromisně hájil zájmy cukrovarů při nákupu řepy a pěstitelé mu tak nemohli přijít na jméno. Ve funkci hlavního agronoma GR působil od roku 1976, a to byla asi nejtěžší doba pro naše řepářství a cukrovarnictví. Cukrnatost klesala v republikovém průměru i pod 14% , výnosy byly kolem $35 \text{ t}\cdot\text{ha}^{-1}$, neměli jsme jednoklíčkové odrůdy ani selektivní herbicidy, řepa se pěstovala z donucení, cukrovary se bez investic pomalu rozpadaly. A právě v této době a s ním byly položeny základy, na nichž spočívá současný vzestup mezi evropskou elitou: nákup podle cukrnatosti, hnojení dusíkem podle půdních rozborů, první dovozy jednoklíčkových odrůd, omezený, ale přesto dovoz herbicidů a jejich dělená aplikace, setí na konečnou vzdálenost. Ing. Jaroš doslova protlačil normu pro nákup řepy, která až donedávna (do akceptování vyššího sřezu) byla základem všech smluv na dodávky řepy. Ta norma byla neprůstředná, i já jsem později všechny spory o sřázky prohrál. Na to se snad už můžeme dívat s nadhledem.

V osmdesátých letech jsem se Zdenko Jarošem hodně spolupracoval a přes všechny spory si ho dodnes velmi vážím pro nesmírnou pracovitost. Nikdy o tom nemluvil, ale asi to neměl lehké, pocházel z velkého statku, na vojně byl u PTP, Vysokou školu ekonomickou mohl dokončit až v roce 1971. Ve Východočeských cukrovarech pracoval od roku 1956, od roku 1976 pak na generálním ředitelství průmyslu. Po krátkém mezidobí (1987–1991) v zemědělských podnicích restituoval rodinné hospodářství a jako soukromý zemědělec byl aktivní ještě nedávno.

Ing. Zdenko Jaroš byl nepřehlédnutelnou osobností, jak jsem uvedl, zanechal v našem oboru významnou stopu.

Jaromír Chochola